

PREGLED REŠEVALNEGA DELA V LETU 2009

Preglednica 1: Število nesreč in ponesrečencev v zadnjih 3 letih

Podatek, 459 ponesrečenih oz. udeleženih v 386 opravljenih intervencijah, ki jih je GRZS opravila v letu 2009, govori o velikem porastu reševalnih intervencij in posledično tudi o porastu ponesrečenih v gorah. V letu 2009 je bilo doseženo največje število gorskih nesreč, kakor tudi absolutno vseh opravljenih intervencij v enem letu, ki so jih opravili gorski reševalci do sedaj v svoji zgodovini reševanja

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009*
ŠTEVILO AKCIJ	349	297	386
PONESREČENCI vsi udeleženi	412	319	459
od tega med udeleženci v nesrečah:			
nepoškodovani	148	91	165
Poškodovani, oboleli	197	175	217
pogrešani	24	23	231
mrtvi vsi (gorniki)	43 (29)	30 (20)	46 (24)

* število akcij in ponesrečenih na dan 31.dec.2009 , administrativno zaključeno

V primerjavi z letom 2008: letos beležimo 89 akcij, kar je ~ 30% več. Število udeleženih v gorskih nesrečah je za 140 več kot leta 2008, kar je ~43%. V primerjavi z letom 2007, s katerim je po vremenu in verjetno tudi z obiskom v gorah, bolj primerljivo leto kot leto 2008, pa je porast v letu 2009 večji za dobrih 10%.

Preglednica 2: Pregled ponesrečenih glede na vrsto nesreč

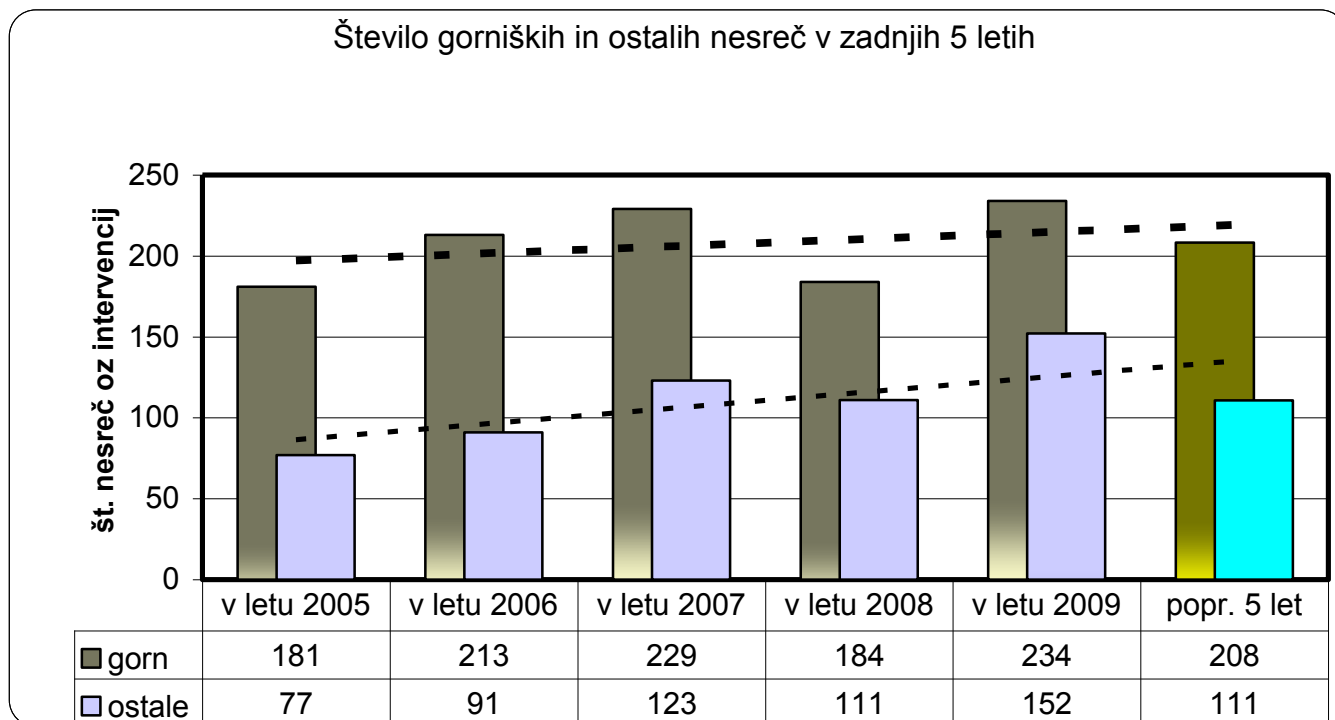
Vrsta nesreče	AKTIVNOSTI	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009*
GORNIŠKE NESREČE	hoja po poti	153	127	166
	hoja po brezpotju	37	24	28
	plezanje	26	25	32
	alpsko smučanje	1	2	2
	turno smučanje	6	7	6
	skupaj gorniške nesreče	223 64%	185 62%	234 61%
DRUGE NESREČE	vodne aktivnosti	6	4	4
	aktivnosti v zraku	34	38	45
	gorsko kolesar.	5	5	10
	delo	11	15	14
	druge športne akt	11	12	18
	drugo	56	37	61
	skupaj druge nesreče	123 36%	111 38%	152 39%

* število akcij in ponesrečenih na dan 31.dec.2009 , administrativno zaključeno

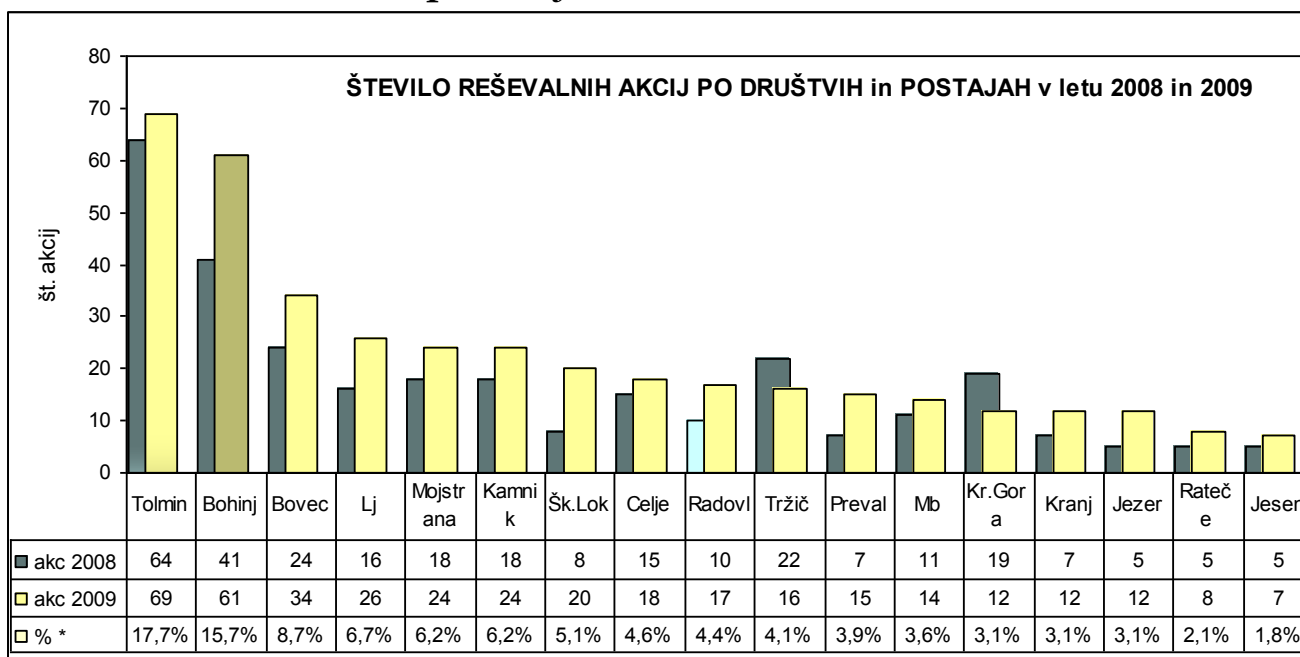
Dobrih 60% nesreč se zgodi pri planinskih dejavnostih. Ostalih 40% nesreč pa se zgodi pri drugih dejavnosti v gorskem svetu ali na težko dostopnih področjih tam, kjer so gorski reševalci za reševanje najbolj usposobljeni.

V primerjavi z leti poprej, beležimo v letu 2009 porast nesreč pri aktivnostih s padali ali motornimi zmaji, pri gorskem kolesarjenju ter pri drugih adrenalinskih športnih aktivnosti v gorskem svetu (motorne sani, navadne sani, gorski kolesarji, štirikolesniki...).

Preglednica 3: Trend gorniških in ostalih nesreč v zadnjih 5 letih

Preglednica 4: Število akcij po društvih in postajah v letu 2009 in v primerjavi z letom 2008

* ... pripadajoči delež po številu akcij po postajah v letu 2009j

Tudi v letu 2009, kakor tudi že vrsto let nazaj, so gorski reševalci iz Tolmina, med najbolj obremenjenimi z reševalnim delom. Polovico vseh akcij, na svojem področju, opravijo za reševanje ponesrečenih s padali. Po številu akcij in po porabljenih urah reševanja pa tolminski gorski reševalci opravijo 17,7% vsega reševalnega dela v celotnem slovenskem prostoru. Tesno jim sledijo gorski reševalci iz Bohinja. Sledijo jim reševalci iz postaj oz. društev: Bovec, Ljubljana, Mojstrana, Kamnik...

Preglednica 5: Ure reševalcev v reševalnih in iskalnih akcijah

	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009
Število iskalnih akcij	53	42	64
Ure reševalcev v iskalnih akcijah	3509	5040	3431
% delež ur za iskanje	33%	45%	32%
Ure reševalcev v reševalnih akcijah	7113	6352	7426
Skupaj ure reševalcev	10622	11292	10858

V letu 2009 beležimo nekaj manj porabljenih ur reševalcev kot v letu 2008. V letu 2008 je bil delež iskalnih akcij kar 45% (samo v GRS Tolmin so v letu 2008 opravili 3024 ur za iskanje)

Izračun povprečja za reševalno in iskalno akcijo v letu 2009

Reševalna akcija:

Podatki:

opravljeno 7426 ur reševanja, 322 reševalnih akcij, sodelovalo je 2455 reševalcev.

Izračuni:

poprečno smo **za eno** reševalno akcijo **porabili 23 ur** (v letu 2008 24,7 ure), v reševalni akciji je **sodelovalo poprečno 7,62 reševalca** (enako tudi v letu 2008), **akcija se je zaključila povprečno v 3,02 ure** (v letu 2008 pa v 3,25 ure)

Iskalna akcija:

Podatki:

opravljeno 3431 ur za iskanje, v 64 iskalnih akcijah, vključenih v iskanje 746 reševalcev.

Izračuni:

poprečno smo za eno iskalno akcijo porabili 53,6 ure (v letu 2008 pa kar 120 ur), v iskalni akciji je poprečno sodelovalo 11,6 reševalca (v letu 2008 pa 12,9 reševalca), iskalna akcija je trajala povprečno 4,6 ure (v letu 2008 pa 9,3 ure)

SKUPAJ AKCIJA (vse akcije reševalne in iskalne)

opravljeno je bilo 10858 ur : 386 akcij = **poprečno 28,13 porabljenih ur za akcijo.**

Sodeloval je 3201 reševalec : 386 akcijah = **poprečno 8,29 reševalca v akciji**

Poprečno 28,13 ur je za akcijo vložilo 8,29 reševalca ==> akcija traja 3,4 ure

Preglednica 6: Udeležba helikopterja in zdravnikov v akcijah

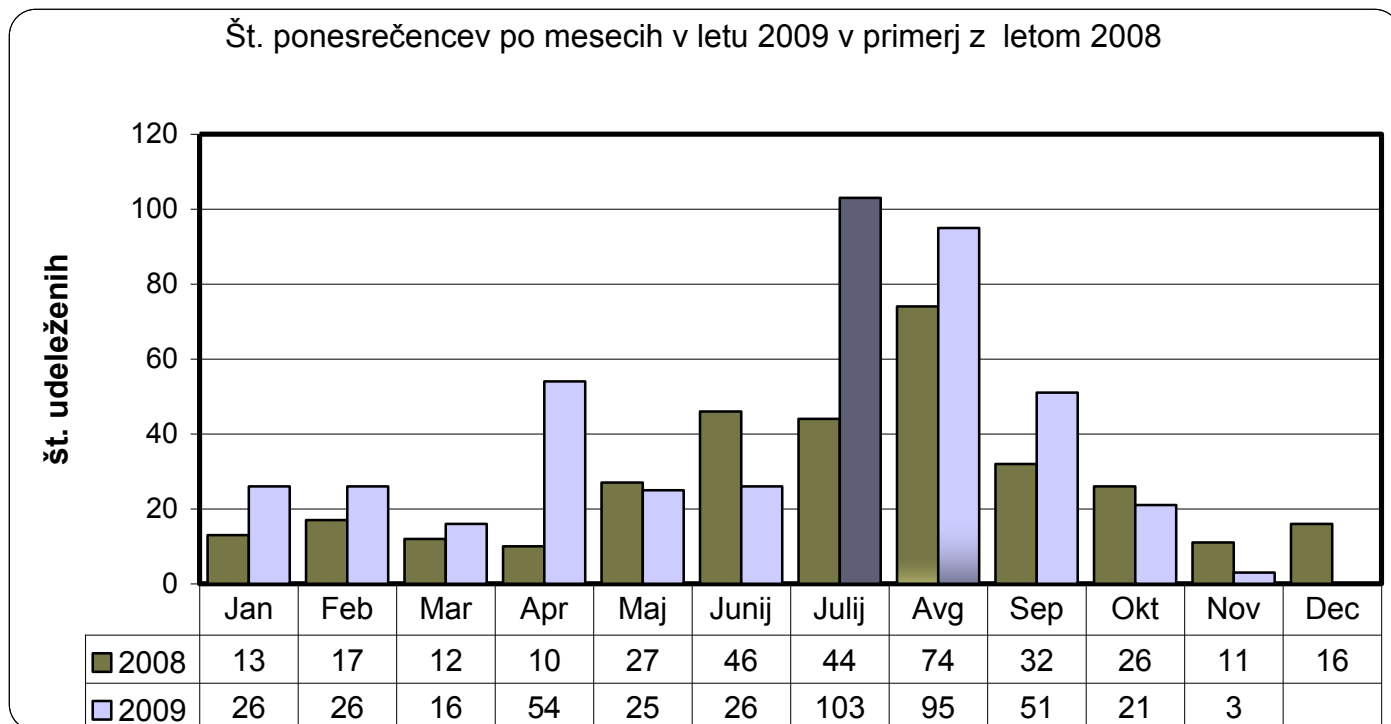
S primerjavo z letoma 2008 in 2009

	Leto 2008		Leto 2009	
Število vseh akcij z H	116	39,3 % od vseh 295 akcij	137	36% od vseh 386 akcij
Število reševalnih akcij z H	109	43 % od vseh 253 reševal akcij	126	43 % od vseh 322 reševal akcij
Število iskalnih akcij z H	7	16,7 % od vseh 42 iskalnih akcij	11	17,2 % od vseh 64 iskalnih akcij
Število akcij brez H (klasične akcije)	179	61,7% (295 – 116)/295 akc	249	64,5% (386 – 137)/ 386 akcij
Zdravnik v iskalnih akcijah	12	29 % od vseh 42 iskaln akc	15	23,4 % od vseh 64 iskalnih akcij
Zdravnik v reševalni akciji	138	55% od vseh 253 reš akcij	175	54,3 % od vseh 322 reševal akcij
Zdravnik v akciji (vse akc)	150	51 % od vseh 295 akcij	190	49,2 % od vseh 386 akcij
Zdravnik v klasičnih in iskalnih akcijah(brez H)	34*	=19 % (34 od 179 akcij kjer H ni sodeloval)	53	=21,2 % (53 od 249 akcij kjer H ni sodeloval)

* predpostavki da je pri H akciji 100% zdravnik izračunam : $190 * \text{zdr} - 137$ akcij z $H + \text{zdr} = 53$ klasičnih akcij v katerih je sodeloval zdravnik ali 21,2% udeležba. Če od 249 klasičnih akcij odštejemo akcije, kjer zdravnik GRS ni nujno potreben (dostop možen tudi za osebje ZD, gorsko cestne nesreče, reševanje vozil, reševanje živali, preklic akcij kjer sodelovanje ni potrebno... V tem primeru je udeležba zdravnika v klasičnih akcijah veliko večja.

Preglednica 7: Število ponesrečenih po mesecih

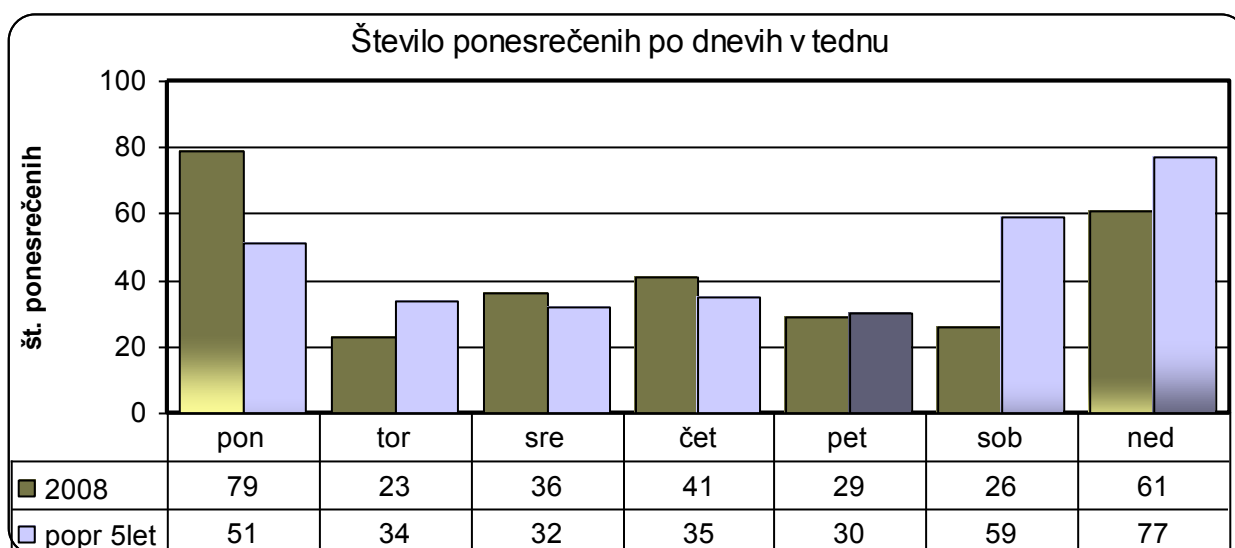
Št. ponesrečencev po mesecih v letu 2009 v primerj z letom 2008

V polletnih mesecih, ko je obisk v gorah največji, se zgodi 2/3 vseh nesreč. V najbolj obremenjenih mesecih beležimo v poprečju tudi več kot 2 nesreči na dan.

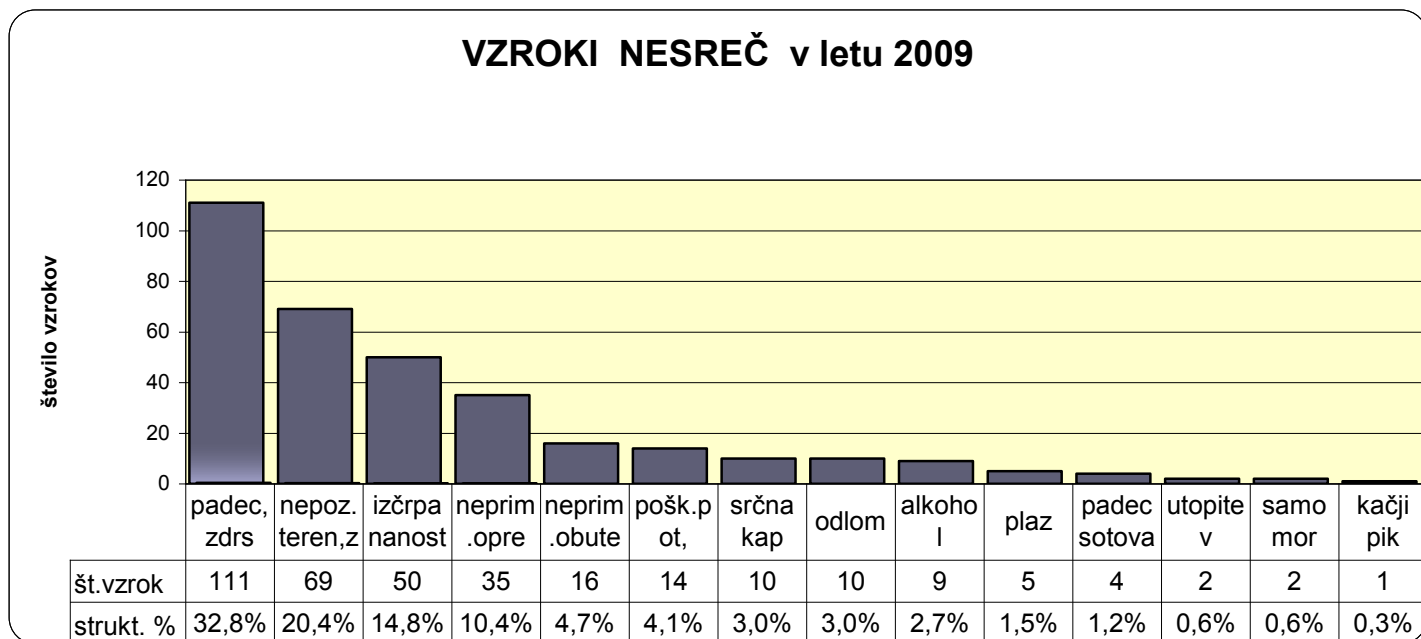
1. avgusta 2009 beležimo 10 intervencij GRS. V času največje sezone smo z letošnjem letom začeli izvajati dnevno dežurstvo na brniškem letališču. Tudi po društvih in postajah imamo, v času največje sezone, organizirano dežurstvo tako, da je potrebna pomoč čim bolj hitra in učinkovita. Lepo vreme že v aprilu je pospešilo množičen obisk v gorah. Vendar po številu nesreč lahko sodimo, da so bili obiskovalci še ne pripravljeni po zimskem počitku.

Preglednica 8: Število ponesrečenih glede na dan v tednu

Največ nesreč se zgodi ob koncu tedna in v ponedeljkih, ko nam ture ni uspelo uspešno zaključiti preko vikenda. Časovno se v dnevu zgodi največ nesreč med 12. in 16. uro

Preglednica 9: Najpogostejši vzroki za nesrečo

Že vrsto let so padci in zdrs najpogostejši vzroki nesreč v gorah. Vse več je tudi tistih, ki jim markirana planinska pot daje premalo adrenalina in se podajajo v brezpotja, ki jih nemalokrat privedejo v težave, iz katerih se sami ne morejo izvleči. Izbira sebi prezahtevnih tur, nenačrtovani počitki ali nočitve med izvajanjem daljših tur, privedejo do preutrujenosti in izčrpanja. Pogost vzrok za nesreče je tudi neustrezna osebna oprema ali tehnična oprema ali pa neznanje pravilne uporabe le te. Da veliko ljudi hodi v gore z različnimi bolezenskimi težavami, pa nam pove dejstvo, da je bilo letos 10 primerov srčne ali možganske kapi v gorah.

Preglednica 10: Najpogostejše poškodbe: (Podatki za leto 2009)

	Število primerov
sp. okončine	135
glava	76
prsni koš	38
zg. okončine	36
hrbtenica	33
odrgnine	18
vrat	15
podhladitev	11
medenica	8
trebuh	7

Preglednica 11: Udeležba tujcev v gorskih nesrečah v letu 2009

	država	skupaj št. ponesr.	vsi udeleženi
1	SLO	343	77%
2	PL	18	23%
3	Italia	17	
4	D	14	
5	CRO	12	
6	CZ	11	
7	A	8	
8	NL	8	
9	Ostali EU	13	

V zadnjih letih je med udeleženci v gorskih nesrečah približno četrtnina tujcev. Glavni vzroki pri tujcih: neizkušenost, nepoznavanje terena, bolezen in drugo.

Vreme: 2/3 % nesreč se je zgodilo v lepem vremenu.

Organiziranost udeležencev nesreč:

največ nesreč se zgodi med posamezniki in neorganiziranimi skupinami, sledijo plezalne naveze in organizirane skupine oz. izleti

Starost ponesrečenih:

Največ ponesrečenih je v starostnem razredu 18–55 let. Sledijo ponesrečenci, stari 55–70 let. 2/3 ponesrečenih je moških.

Za KINFO pripravil: Janez Kosec

Kranj, 12. januar 2010